

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ**

DOM
2018-02-07
Meddelad i Växjö

Mål nr
5224-17

SÖKANDE

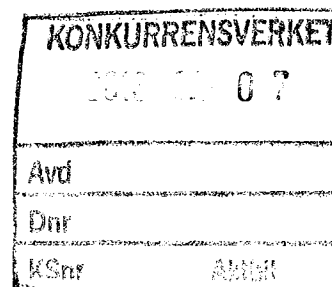
Polar Print AB, 556930-3901
Box 950
971 28 Luleå

MOTPART

Region Kronoberg
351 88 Växjö

SAKEN

Offentlig upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling,
LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 172397

Postadress
Box 42
351 03 Växjö

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-56 02 00
E-post: forvaltningsrattenivaxjo@dom.se
www.forvaltningsrattenivaxjo.domstol.se

Telefax
0470-255 02

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Region Kronoberg genomför en upphandling avseende förstörande videosystem (synhjälpmedel). Upphandlingen genomförs som öppet förfarande enligt LOU. Anbud ska lämnas senast den 8 februari 2018.

Polar Print AB yrkar att upphandlingen ska göras om då förfrågningsunderlaget innehåller oskäliga och konkurrensbegränsande ska krav i flera produktkategorier.

Region Kronoberg bestrider Polar Print AB:s yrkande.

Vad parterna anför

Polar Print AB (Polar Print) anför bl.a. följande. I kategorin "CCTV Stationär" finns krav på en maximal vikt på 15 kg medan viktkravet i kategorin "CCTV med textuppläsning" är 20 kg. Det finns ingen rimlig anledning att ha olika maximal vikt för dessa kategorier, förutom att utesluta vissa produkter. Eftersom vikten inte spelar någon roll för användandet eller funktionaliteten så måste det antas att det är vid personalens hantering som vikten har betydelse. Att acceptera 20 kg i en kategori visar att det är möjligt att hantera upp till 20 kg tunga förstöringssystem.

Kravet att "batteri för handhavande av utrustningen inte ska behöva bytas ut eller laddas" är inte adekvat. Det finns ingen anledning att peka ut ett specifikt underhållskrav som otillåtet utan att ställa krav på annat underhåll.

I kategorin "CCTV med textuppläsning" finns krav på att bildskärmen ska vara mellan 21 och 23 tum. Polar Print ser ingen rimlig anledning till att välja just denna storlek på skärm, förutom för att utesluta vissa produkter.

I kategorin CCTV portabel 12" – 13" finns kravet att bildskärmen ska ha upplösningen minst 1920 x 1080. Detta gör att de flesta produkter utesluts då det i stort sett inte finns bildskärmar i denna storlek med denna upplösning.

I kategorin Elektroniska förstoringsglas 5" och 7" finns krav när det gäller knappar att det ska vara "...ej med uppstickande joystick, touchknappar eller touchgester". Detta är ett konkurrensbegränsande och utvecklingsbegränsande krav. De modernaste hjälpmedlen använder touchskärm med gester eftersom detta har visat sig vara det mest användarvänliga sättet att styra framförallt scrollning av bild.

I kategorin "CCTV portabelt med läsbord" finns kravet att "systemet ska vara utrustat med en kamera placerad bakom bildskärmen, platt bildskärm och läsplatta (ej xy-bord) som en enhet samt tillhörande lämplig väska för transport". Det utesluter flera system som har kameran placerad framför eller ovanför bildskärmen, trots att dessa fungerar utmärkt. Eventuella nackdelar med kameraplaceringen kommer fram i den funktionella utvärderingen. Att ställa obefogade krav på den tekniska lösningen är konkurrensbegränsande.

Många av ska kraven i kravspecifikationen är irrelevanta för funktionen. Polar Print önskar att hela kravspecifikationen görs om och att de konkurrensbegränsande ska kraven tas bort eller byts till börkrav. Att brukarna i Kronoberg har ett annat behov än brukare i övriga landet är inte sannolikt.

Region Kronoberg anför bl.a. följande. Vid offentlig upphandling i Region Kronoberg formulerar verksamheten eller den medicinska professionen, krav på produkter som ska upphandlas. Avgränsningar görs utifrån de behov och krav som framkommer från brukare eller användare och verksamheten. Målet är inte att upphandla alla varianter som finns på marknaden inom ett

givet område, utan produkterna ska vara anpassade utifrån användarnas behov. Polar Prints begäran om att förändra kravställningen skulle medföra att upphandlande enhets målsättning inte skulle uppnås. Några anpassningar utifrån de önskemål som inkommit kan inte heller göras då det skulle medföra väsentliga förändringar, vilket inte är tillåtet enligt LOU i detta skede.

Vad gäller kravet avseende vikt på ”CCTV Stationär” kräver ”CCTV med textuppläsning” fler funktioner som rimligen genererar mer vikt. Det är därför inte rimligt med samma viktkrav på dessa produktområden. Det förskrivs även många fler produkter från området ”CCTV stationär” vilket innebär att dessa produkter hanteras oftare och att en låg vikt därmed är viktigare för dessa produkter.

Vad gäller batteri har den stora gruppen användare (äldre) svårt att hantera batteribyten. Batterier innebär mer hantering eller arbete och mer kostnader samt att användarna inte kan använda utrustningen förrän batteribytet är åtgärdat.

I kategorin ”CCTV med textuppläsning” finns inte behov av en större skärm än 22”. Region Kronoberg är medvetna om att 22” på marknaden varierar mellan 21” till 23” och de vill inte utesluta det som faller inom ”marginalen”.

Vad gäller kategorin CCTV portabel 12” – 13” är tanken att produkten ska kunna användas av personer med olika typer av synnedsättningar och i olika typer av aktiviteter med olika tillbehör. Därför efterfrågas inkopplingskälla där skärmen kan visa samma upplösning 1080p in och att det blir 1080p ut. Detta för att inte skärmen ska skala om bilden själv, som oftast innebär en försämring av bildkvaliteten.

I kategorin Elektroniska förstoringsglas 5” och 7” är kravet redan motiverat i kravspecifikationen där det står ”Användare är barn, ungdomar och vuxna men främst äldre personer. Det är viktigt med taktila och kontrastrika knappar/reglage då den stora gruppen användare har svårigheter att hantera touch samt uppstående joystick som ska vickas åt olika håll”. Touchgester är inte bra för alla användare bara för att det är ny teknik. Region Kronoberg har därför valt att ställa krav så att produkterna kan passa så många användares behov som möjligt.

Kraven på den tekniska lösningen avseende kamerans placering påverkar den grundläggande funktionella användningen av systemet. Kameran framför eller ovanför påverkar avståndet mellan bildskärm och användare, vilket för användaren kan innebära en sämre ergonomi. Med kameran bakom bildskärmen är det lättare att komma intill skärmen och därmed få till en bättre ergonomisk lösning även med hänseende till glasögonstyrkor. Region Kronoberg har krav på detta då deras erfarenhet är att det är mest funktionellt för de flesta användarna.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Av 4 kap. 1 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Av 20 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ****DOM**

Frågan i målet är om Region Kronoberg har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och i så fall om detta medfört att Polar Print lidit eller kan komma att lida skada. I en överprövningsprocess gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på.

Polar Print har i målet anfört att förfrågningsunderlaget innehåller oskäligen och konkurrensbegränsande krav. Region Kronoberg har anfört att kraven i förfrågningsunderlaget görs utifrån de behov och krav som framkommer från brukare eller användare och verksamheten. Vidare har Region Kronoberg motiverat samtliga krav som ifrågasatts av Polar Print.

Förvaltningsrätten konstaterar att en upphandlande myndighet har stor frihet att bestämma vilka krav som ska ställas vid upphandlingen så länge de är förenliga med upphandlingsreglerna och inte oproportionerligt begränsar konkurrensen. En upphandlande myndighet har frihet att specificera krav på det som ska upphandlas under förutsättning att dessa krav inte på ett otillbörligt sätt styr mot en viss leverantör eller viss produkt (se prop. 2001/02:142 s. 21).

Förvaltningsrätten anser mot denna bakgrund att de av Region Kronoberg uppställda kraven inte kan anses strida mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag. Polar Print har inte heller enligt förvaltningsrättens mening visat att kraven är konkurrensbegränsande på sätt som krävs för ett ingripande enligt LOU. Sammantaget finner förvaltningsrätten således att förutsättningar för ingripande enligt 20 kap. 6 § LOU inte föreligger. Polar Prints ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109 eller 1D LOU)

Kristina Jonsson
rådman

Föredragande: Susanne Rehnström

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller

4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,

5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

